

PO-129/2019/11/21 ANTIKORUPCIJSKA POLITIKA
CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE A.D. PODGORICA

VERZIJA BR. 1.0

Datum usvajanja:	21/11/2019.
Važi od:	21/11/2019.
Odobrio:	Odbor direktora
Vlasnik:	Odjeljenje za praćenje usklađenosti poslovanja banke sa propisima
Primjena:	Svi zaposleni banke i eksterni partneri
Povjerljivost:	Interni i javni dokument

SADRŽAJ

KRATAK PREGLED	1
I. UVODNE ODREDBE	1
I.1. Referentna dokumenta	1
II. OPŠTE ODREDBE	2
II.1. Predmet	2
II.2. Domen	2
II.3. Izrazi i definicije	2
III. DETALJNE ODREDBE	3
III.1. Zabrana korupcije	3
III.2. Aktivnosti koje su najviše izložene riziku od korupcije	3
III.3. Očekivano ponašanje	3
III.4. Regulativa	4
III.5. Pristup zasnovan na riziku	4
III.6. Upravljačka kontrola	4
III.7. Objavljivanje i dostupnost	4
III.8. Registri i evidencije	4
III.9. Eksterni partneri	4
III.10. Politika akvizicije	5
III.11. Javni funkcioneri	5
III.12. Pokloni i ponude	5
III.13. Donacije i sponzorstva	5
III.14. Postupak selekcije	6
III.15. Nabavka, upravljanje i prodaja investicija i imovine	6
III.16. Nabavka, upravljanje i prodaja nekretnina	6
III.17. Obuka	6
III.18. Kontrole	6
III.19. Izvještavanje	7
IV. ZAVRŠNE ODREDBE	7
V. ISTORIJA VERZIJE	7

KRATAK PREGLED

Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica, članica OTP grupe (u daljem tekstu: Banka) i OTP grupa posvećeni su borbi protiv korupcije. Vlasnici i čelnici Banke zastupaju nultu toleranciju prema svim oblicima mita i korupcije (sticanja nepravednih prednosti).

Odredbe Antikorupcijske politike Crnogorske komercijalne banke a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Politika) formulisane su u skladu sa važećim crnogorskim zakonima, standardima OTP grupe i smjernicama Wolfsberg grupe¹ za borbu protiv korupcije.

Svrha ove Politike je da se definišu principi antikorupcijske aktivnosti Banke, identifikuju oblasti koje su posebno izložene riziku od korupcije i da služi kao osnovni dokument za izradu regulatornih akata vezano za antikorupcijske aktivnosti Banke i pogođenih zaposlenih.

Principi i odredbe ove Politike primjenjuju se na cjelokupnu organizaciju Banke počevši od formulacije internih regulatornih akata, ugovora koji se zaključuju sa partnerima do aktivnosti pojedinačnih zaposlenih, kao i na sve aktivnosti Banke.

Odjeljenje za praćenje usklađenosti poslovanja banke sa propisima je organizaciona jedinica nadležna za Politiku.

I. UVODNE ODREDBE

I.1. Referentna dokumenta

- a) Zakon o bankama;
- b) Zakon o sprečavanju korupcije
- c) Regulatorna OTP grupe;
- d) Etički kodeks.

¹ Wolfsberg grupa - Smjernice programa za sprečavanje mita i korupcije iz 2017.

II. OPŠTE ODREDBE

II.1. Predmet

- (1) Predmet ove Politike je definisanje principa antikorupcijske aktivnosti Banke i oblasti koje su posebno izložene riziku od korupcije. Politika predstavlja osnovni dokument za izradu regulatornih akata koji su neophodni za obavljanje antikorupcijskih aktivnosti Banke i pogođenih zaposlenih.

II.2. Domen

- (1) Ova Politika se primjenjuje na sve organizacione jedinice i zaposlene Banke.
- (2) Opseg Politike obuhvata sve zaposlene i eksterne partnere Banke, kao i sva druga lica koja učestvuju u obavljanju njenih aktivnosti.
- (3) Odredbe koje su propisane u ovoj Politici primjenjuju se u vezi sa odredbama Etičkog kodeksa Banke.

II.3. Izrazi i definicije

- (1) **Banka:** CKB Banka a.d. Podgorica, članica OTP grupe;
- (2) **BoD:** Odbor direktora;
- (3) **MC:** Menadžment komitet;
- (4) **Intranet portal:** platforma koja se koristi za razmjenu informacija u okviru organizacije;
- (5) **Korupcija:** aktivna i pasivna korupcija;
- (6) **Aktivna korupcija:** nuđenje ili obećavanje benefita ili prednosti da bi se izvršio uticaj na druge;
- (7) **Pasivna korupcija:** primanje/prihvatanje/trazenje benefita ili prednosti da bi se preduzela neka radnja koja se inače ne bi preduzela, ili da se ne bi preduzela radnja koja bi se inače preduzela;
- (8) **Organi upravljanja:** Odbor direktora i Menadžment komitet;
- (9) **Zaposleni:** lica koja su radnom ili drugom odnosu zaključenom za svrhe obavljanja posla u Banci (koji se ne ograničava na članove organa upravljanja Banke i njene zaposlene);
- (10) **Javni funkcioneri:** lice koje pokriva poziciju na međunarodnom, državnom ili opštinskom nivou u organima izvršne, pravosudne ili sudske vlasti, državnim organima, oružanim snagama i organima za spovođenje zakona, centralnim bankama, međunarodnim organizacijama, političkim strankama i preduzećima koja su u vlasništvu ili pod kontrolom države;
- (11) **Eksterni partneri:** sve treće strane pružaoci usluga (fizička i pravna lica) koje su sa Bankom zaključile ugovor na osnovu kojeg učestvuju u aktivnostima Banke (predstavnici, dobavljači, zastupnici, predstavnici, posrednici, konsultanti, eksperti, nosioci posla, podgovarači, itd.).

III. DETALJNE ODREDBE

III.1. Zabrana korupcije

- (1) U toku i u odnosu na sve aktivnosti Banke, svim zaposlenima i eksternim partnerima Banke strogo je zabranjen bilo kakav čin korupcije i učešća ili umiješanosti u korupciju. Shodno Zakonu o radu, Zakonu o parničnom postupku i Krivičnom zakonu, povreda zabrane korupcije nosi određene posledice. Banka se dosledno i odlučno zalaže za borbu protiv korupcije. U slučaju povrede odredbi ove Politike, Banka će preduzeti sve potrebne korake da spriječi nastupanje potencijalno negativne posledice i izbjegne da se slični događaji ponove u budućnosti.
- (2) Banka vodi računa o punoj primjeni ove Politike i povezanih internih propisa i zahtijeva da svi njeni zaposleni i eksterni partneri postupaju u skladu sa njima.

III.2. Aktivnosti koje su najviše izložene riziku od korupcije

- (1) Popis aktivnosti koje su najviše izložene riziku od korupcije je kako slijedi:
 - a) upravljanje poklonima i troškovima reprezentacije;
 - b) dobrotvorne donacije i sponzorstva;
 - c) odnos sa eksternim partnerima;
 - d) kupovina, upravljanje i održavanje investicija i sredstava;
 - e) agnažovanje novozaposlenih;
 - f) nabavka, upravljanje i prodaja nekretnina.
- (2) Gore navedeni popis nije detaljan, a Banka će posvetiti pažnju i svim ostalim aktivnostima koje mogu sadržati rizik od korupcije.

III.3. Očekivano ponašanje

- (1) Da bi ostvarila nultu toleranciju prema korupciji uključujući, ali se ne ograničavajući na oblasti iz poglavlja III.2 ove Politike, Banka primjenjuje sledeće proceduralne i operative principe:
 - a) da bi se izbjegla koncentracija moći odlučivanja u rukama jedne osobe, Banka strogo definiše uloge i odgovornosti zaposlenih tako što adekvatno i formalno definiše odgovornosti i jasno određuje nivoe ovlašćenja;
 - b) Banka priprema procedure za obavljanje određenih aktivnosti od strane pojedinih zaposlenih i zahtijeva njihovu primjenu;
 - c) u skladu i u mjeri u kojoj to zakonske odbredbe dopuštaju, Banka prati aktivnost, postupke i transakcije pojedinih zaposlenih;
 - d) u svim slučajevima koje propisuju relevantne politike, Banka očekuje da svi zaposleni donose svoje odluke na osnovu unaprijed definisanih kriterijuma.

III.4. Regulativa

- (1) Banka definiše detaljna pravila i postupke za efikasnu implementaciju odredbi ove Politike. Grupa zahtijeva od svih članica da usvoje antikorupcijska pravila i dosledno primjenjuju i poštuju relevantne procedure. Usklađenost sa navedenim se provjerava.

III.5. Pristup zasnovan na riziku

- (1) Potencijalno pogođene organizacione jedinice i aktivnosti Banke imaju različite rizike od korupcije. Banka vrši procjenu na osnovu rizika u unaprijed definisanim vremenskim intervalima sa ciljem da utvrdi koje organizacione jedinice i aktivnosti su trenutno u fokusu antikorupcijske aktivnosti.

III.6. Upravljačka kontrola

- (1) Organi upravljanja Banke prate implementaciju odredbi Politike, a putem Godišnjeg izvještaja o praćenju usklađenosti poslovanja banke sa popisima dobijaju detaljne informacije o implementaciji očekivanja definisanih Politikom.

III.7. Objavljivanje i dostupnost

- (1) Pored Etičkog kodeksa Banke, Politika je u svakom trenutku javno dostupna na zvaničnoj internet stranici Banke www.ckb.me, a za zaposlene Banke na intranet portalu (na kojem se nalaze interni dokumenti).

III.8. Registri i evidencije

- (1) Banka poštuje važeće zakonske zahtjeve i sa dužnom pažnjom vodi svoje knjige i evidencije. Banka vodi računa o tome da se njene registre i evidencije u svakom trenutku zasnivaju na tačnim i pouzdanim podacima.

III.9. Eksterni partneri

- (1) Budući da uspostavljanje ili održavanje odnosa sa eksternim partnerima takođe sadrži rizik od korupcije, u toku saradnje sa eksternim partnerima - naročito prilikom zahtjeva za dostavu ponuda i u pripremnom postupku nabavke - Banka posvećuje dužnu pažnju i nastoji da minimizuje rizik od korupcije. Banka stupa u eksterni odnos sa svojim partnerima na osnovu procjene profesionalnih kvaliteta, stručnosti i konkurentnosti i ne primjenjuje kriterijume selekcije koji bi mogli uključiti mogućnost nastanka korupcije.

Banka posebno vodi računa u slučaju eksternih partnera koji su ovlašćeni za postupaju za ili u ime Banke budući da mogu stvoriti značajnu pravnu odgovornost i reputacioni rizik za Banku.

III.10. Politika akvizicije

- (1) Uzimajući u obzir činjenicu da Banka sprovodi aktivnu politiku akvizicije, ona posvećuje posebnu pažnju otkrivanju i otklanjanju rizika od korupcije u toku postupka detaljne analize na osnovu evaluacije institucija koje će biti predmet akvizicije.

III.11. Javni funkcioneri

- (1) Banka očekuje da njeni zaposleni i eksterni partneri posebno vode računa i postupaju u skladu sa ovom Politikom u interakciji sa državnim službenicima na bilo kojem osnovu.

III.12. Pokloni i ponude

- (1) Korupcija ne mora nužno biti ograničena na nuđenje finansijske dobiti ili nepravedne prednosti. Pokloni i druge ponude takođe predstavljaju ozbiljne rizike od korupcije. Budući da poklone često prati olakšano sklapanje poslovnih aranžmana, njihovo potpuno isključenje iz poslovanja Banke je neizvodljivo. U svrhe zaštite od korupcije, neophodno je imati jasno formulisana pravila koja regulišu davanje i primanje poklona. Odredbe Politike treba tumačiti i primjenjivati u vezi sa odredbama Etičkog kodeksa o poklonima.
- (2) Banka smatra svaki pokušaj vršenja uticaja na administrativni postupak ili nezavisnost odlučivanja na neprimjeren način, putem poklona ili poslovnog ugošćavanja, neprihvatljivim i stoga strogo zabranjuje davanje ili primanje takvih poklona ili ponuda radi ostvarivanja neprimjerene prednosti.
- (3) Banka proširuje ovu zabranu i na lica koja su u interakciji sa zaposlenima ili eksternim partnerima Banke kako bi obezbijedila da na njih ne utiču rođaci, prijatelji ili bilo ko drugi u bliskom odnosu sa njima.
- (4) Pokloni se mogu prihvatiti samo ako su ispunjeni svi uslovi propisani u Etičkom kodeksu i Politici.

III.13. Donacije i sponzorstva

- (1) Banka može korisnicima ponuditi donacije ili sponzorstva isključivo na transparentan i slediv način u okviru svojih aktivnosti društveno odgovornog poslovanja, čime se obezbjeđuje otklanjanje potencijalnih rizika od korupcije. Banka ne daje donacije i sponzorstva radi dobijanja povlašćenog tretmana i smatra da je takvo ponašanje neprihvatljivo.

III.14. Postupak selekcije

- (1) Banka odlučuje o angažovanju zaposlenih i eksternih partnera na osnovu strogo regulisanog postupka selekcije. Ovi standardi takođe pomažu u sprečavanju korupcije. U toku postupka selekcije, Banka uzima u obzir isključivo lične sposobnosti, vještine, stručno znanje i ostala relevantna iskustva kandidata za datu poziciju.

III.15. Nabavka, upravljanje i prodaja investicija i imovine

- (1) Banka zabranjuje netransparentno ponašanje radi sticanja ili nuđenja povlašćenog tretmana prilikom nabavke, upravljanja ili prodaje investicija ili druge imovine.

III.16. Nabavka, upravljanje i prodaja nekretnina

- (1) Banka primjenjuje transparentne metode upravljanja nekretninama koje otklanjaju svaku mogućnost povlašćenog tretmana; u skladu sa time, Banka izričito odbija svaki postupak koji može uključivati nuđenje, davanje ili kupovinu nekretnina pod povoljnijim uslovima od onih koji prevladavaju na tržištu nekretnina ili koji mogu biti namijenjeni davanju prioriteta interesima Banke.

III.17. Obuka

- (1) S obzirom da je borba protiv korupcije takođe prioritetna u poslovnim odnosima, Banka posebno vodi računa da svi zaposleni i eksterni partneri budu u potpunosti upućeni u odredbe ove Politike. U tu svrhu Banka u svakom trenutku i u svim pogledima omogućava slobodan pristup ovoj Politici i očekuje da svi njeni zaposleni i eskterni partneri budu upoznati sa njenim odredbama.

III.18. Kontrole

- (1) Odjeljenje za praćenje usklađenosti poslovanja banke sa propisima prati sprovođenje ove Politike u toku obavljanja aktivnosti Banke, kao i njenu usklađenost sa važećim zakonskim propisima i svim drugim zahtjevima i poslovnim praksama. Ukoliko zaposleni u Odjeljenju za praćenje usklađenosti poslovanja banke sa propisima otkriju ili postanu svjesni bilo kakvog nedostatka ili nepravilnosti, započinju postupak revizije - i po potrebi izmjene – odredbe, i izvještavaju upravljačka tijela o otkrivenim nedostacima ili nepravilnostima.

III.19. Izvještavanje

- (1) Zaposleni Banke mogu prijaviti povredu odredbi ove Politike putem kanala koji su definisani u Etičkom kodeksu. Sve takve prijave se istražuju u skladu s relevantnim internim regulatornim dokumentima o čemu Banka postavlja obavještenje na svojoj internet stranici. Lica koja su uložila prijavu ne smiju biti izloženi bilo kakvoj diskriminaciji ili nepoštenom postupanju u odnosu na svoju prijavu. Povrede se takođe mogu prijaviti anonimno.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

- (1) Ova Politika stupa na snagu danom njenog usvajanja od strane Odbora direktora, a primjenjuje se od dana objavljivanja na intranet portalu Banke.

V. ISTORIJA VERZIJE

Verzija:	Datum usvajanja:	Opis modifikacije:
1.0	21.11.2019.	ANTIKORUPCIJSKA POLITIKA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD